

SAHİP ATA

VAKIF MÜZESİ

Katalogda müzenin ve eserlerin sadece
bir kısmının görüntüsüne yer verilmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Vakıflar Genel Müdürlüğü
Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü

Sahip Ata Vakıf Müzesi

Sahip Ata Fahrettin Hayatı ve Eserleri

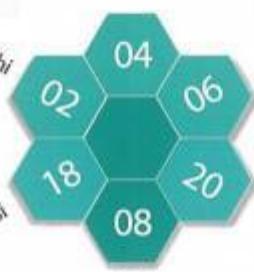
Sahip Ata Külliyesi

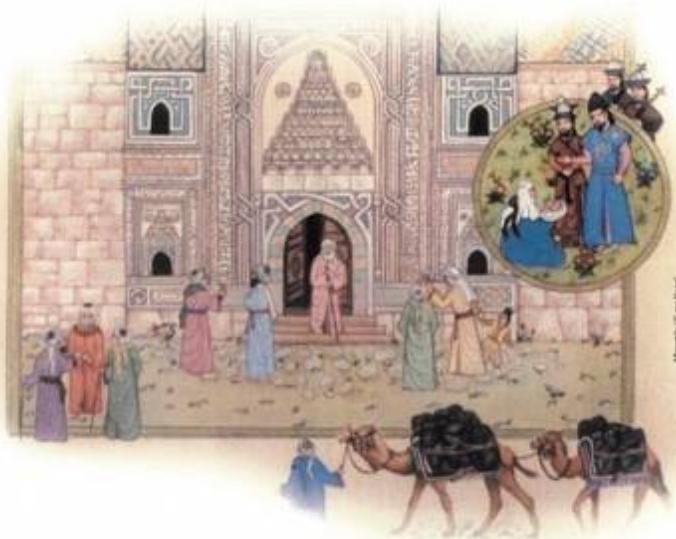
Konya Tarihi

Sahip Ata Vakıf Müzesi

Sahip Ata Külliyesi Restorasyon Süreci

Sahip Ata Vakıf Müzesi Eserleri

Fabriüddin Ali zamanında;

Memleketin dört bucaklı nefis ve bayılı ezerleriyle süslenmiş, buzur ve rabat kapıları açılmış; mescitler, medreseler, tekkeeler, kervansaraylar yurdun her tarafına yer yer açılmıştı. Büyüük küçük berkese bol bol mallar, paralar, armağanlar dağıtırdı. Makamına girmek, dert anlatmak son derece kolaylaşmıştır.

Halk başka amırlerden, büyüklerden ziyade onun yüce dergabına itibar ve iltifat gösterirdi. Herkes hakkında tatbik ettiği bu faziletli bareketler, gösterdiği bu kolaylıklar yüzünden uzun yıllar vezirlik makamında bürgmet ve itibar buldu. Hiç bir fert onun dergabından eli boş dönmezdi. (Aksaray / S.153)

Konya Tarihi

Tarih ve Kültür Şehri Konya...

Türklerin geç Bizans dönemindeki İkonium'dan Türkçelestirdikleri Konya asırlardır birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehirdir. M.Ö 7000'li yıllarda dahi önemli bir yerleşim merkezi olan Konya, Hittit, Frig, Kimmerler, Lidyalılar, Pers, Roma, Bizans, İslam ve Türk medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır. 1074 yılında Türklerin eline geçen şehir daha sonraki yıllarda Anadolu Selçuklu devletinin başkenti olmuştur. Her dönemde önemli bir merkez olan Konya şehri çok zengin bir kültüre sahip olup sanat eserleri bakımından da zengin bir tarih ve kültür şehridir...

Konya Selimiye Camii ve
Mevlana Türbesi

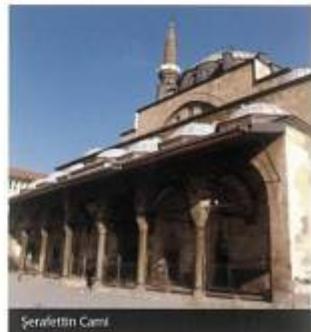

Sahip Ata Hanikah

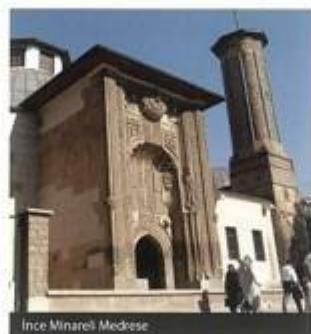
Sahip Ata Cami

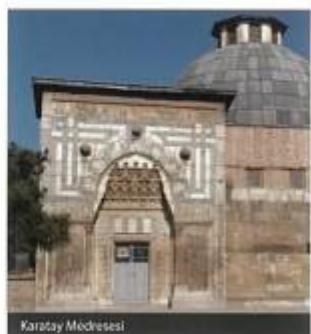
Seraiettin Cami

Adizade Cami

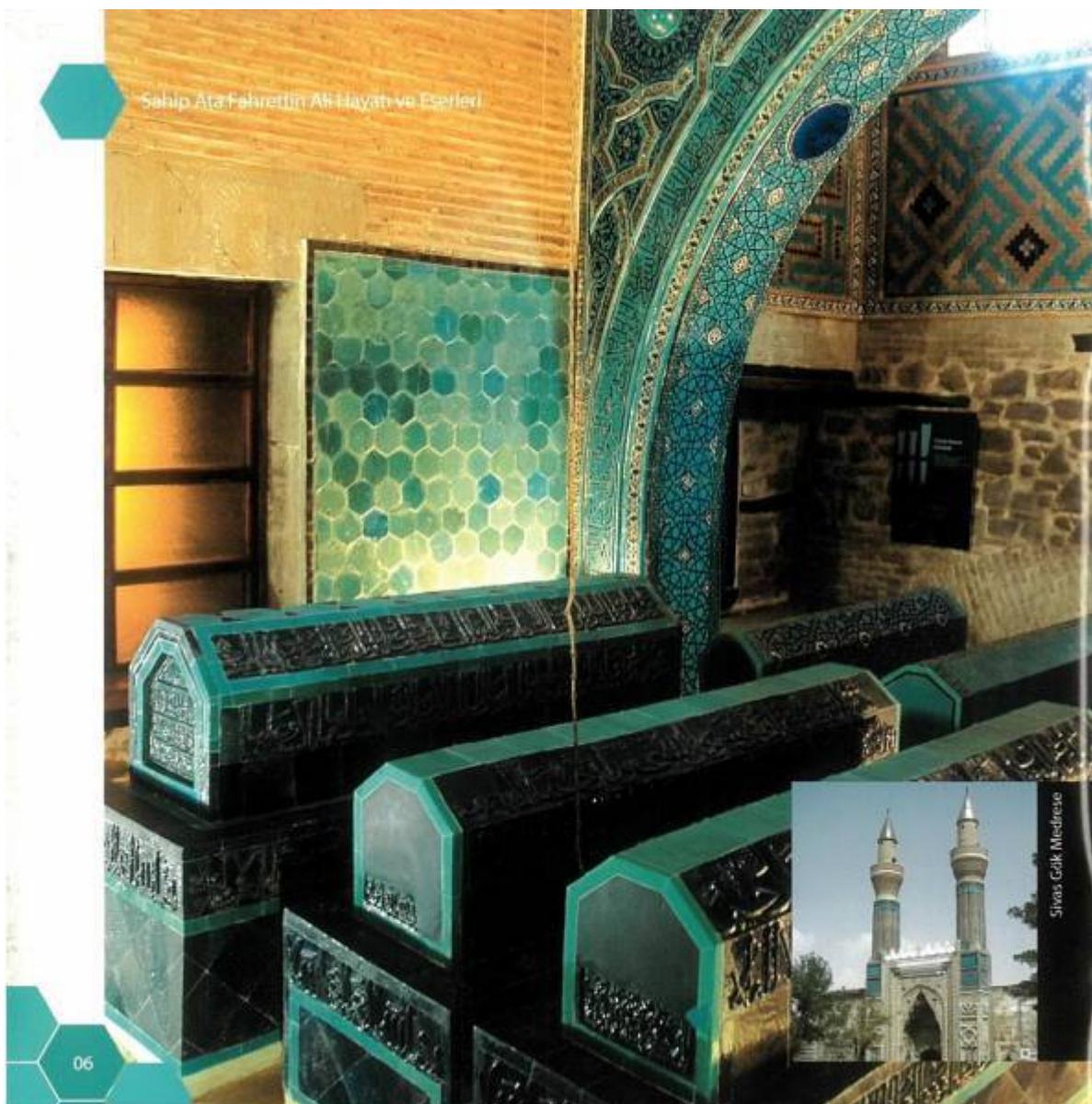

Ince Minareli Medrese

Karatay Medresesi

Səhəzadə Məscidi

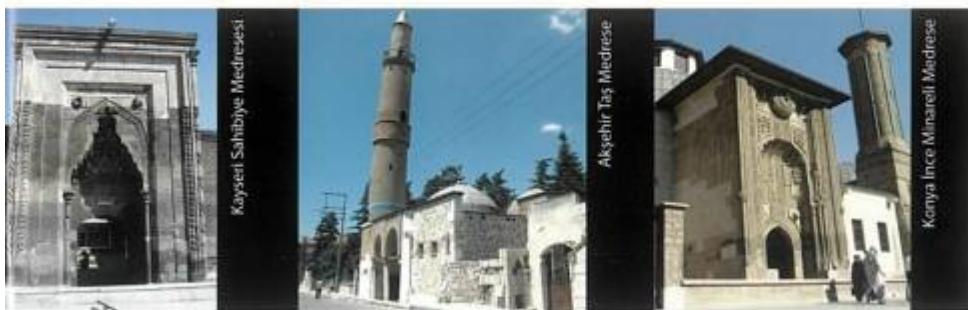
Səhəzadə Məscidi

Sahip Ata Fahrettin Ali Hayatı Ve Eserleri

Anadolu Selçuklu devletinde üst düzey yöneticilik ve devletin sıkıntılı günlerinde uzun bir dönem vezirlik yapan Sahip Ata Fahrettin Ali'nin nerede ve hangi tarihte doğduğu bilinmemektedir. Kitabelerden ve vakfiyelerden anlaşıldığı üzere Konyalı olup babasının adı Hüseyin dedesinin adı ise El-Hac Ebübeyik olduğu anlaşılmaktadır. Sahip Ata Fahrettin Ali'nin tarih sayfasında ilk ismine 1246 yılında rastlanmaktadır. Bu dönemde II. İzzettin Keykavus tarafından Pervanelik (Ferman Naziri) görevine getirilmiştir. Daha sonraları 1250 yılında Akşehir'de yaptığı Taş Medresesinin kitabesinde Emir-i Dâd ifadesi geçmekte, dolayısıyla bu tarihten önce de Emir-i Dâd (Adalet Naziri) görevine getirildiği anlaşılmaktadır. 1258 yılında ise Vezirlik makamına getirilen Sahip Ata Fahrettin Ali, 1271 yılına kadar bu görevde iken bu yılda görevden alınarak Çorumdaki Osmancık Kalesine hapsettilmiştir. Belli bir süre burada kalan Sahip Ata Fahrettin Ali 1274 yılında suçsuz olduğu anlaşılmınca eski görevine tekrardan getirilmiştir. 1282-1283 yılları civarında vezirlikten çekilen Sahip Ata Fahrettin Ali Akşehir'in Nadir Köyüne bulunan evinde istirahata çekilerek ömrünün sonuna kadar (1285 Miladi) burada yaşamıştır.

Hizmet ettiği süre içerisinde Fahrettin Ali'nin ismi bazı unvan ve lakaplarla birlikte anılmıştır; Sahip Ata (Sahip: üst düzey yöneticilere verilen bir unvan olup; Ata ise: aziz ve muhterem anlamını içermektedir.), Ebu-l Hayrat (Hayır Babası) ve Hoca'dır. (kemâlethâline ve yüksek makamlardaki kişilere verilen unvanıdır.)

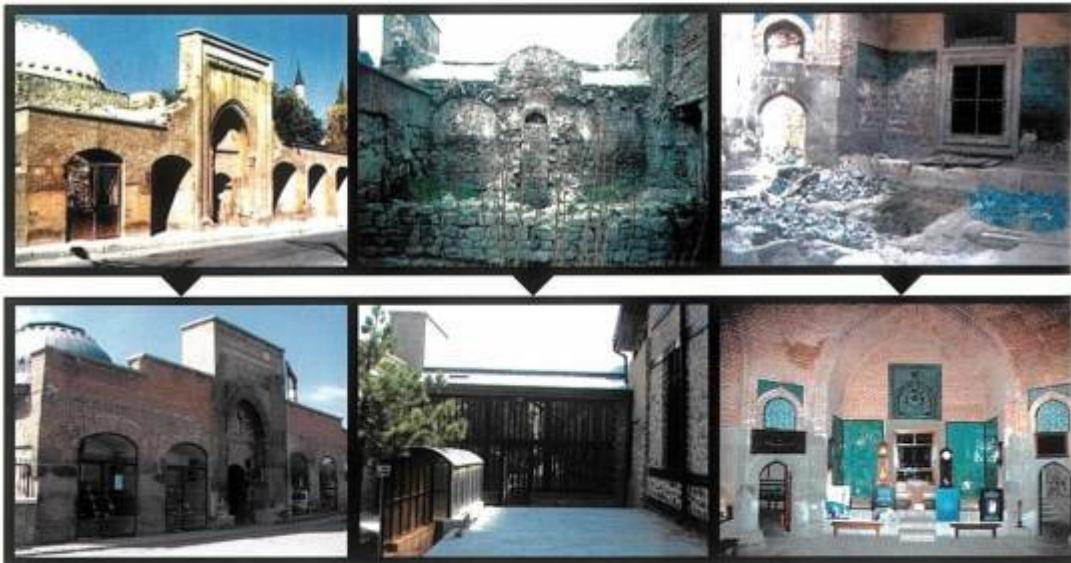
Sahip Ata'nın Ebu-l Hayrat lakabıyla anılmasının en büyük sebebi yaptırmış olduğu eserlerdir. Afyon'dan, Sivas'a kadar vücuda getirdiği bu eserler, içinde bulunduğu şehrin abidevi ve en güzel örneklerini oluşturmaktadır. Ardında bıraktığı muhteşem hayır eserleri ile aramızda yaşayan bu kudretli vezirin Akşehir'deki Taş Medresesi, Kayseri'deki Sahibiye Medresesi ve Sivas'ın şaheserlerinden sayılan Gök Medresesi görenleri büyümektedir. Sahip Ata Fahrettin Ali toplamda: 6 mescit, 1 dârülhadis, 3 medrese, 2 hanıkhâ, 3 imaret, 3 Türbe, 2 kervansaray, 3 menzil, 1 kaplıca, 3 hamam, 1 çeşme, 3 buzhane, 1 ark, 13 hane ve 13 dükkan yaptığı bilinmektedir.

Sahip Ata Külliyesi Restorasyonu

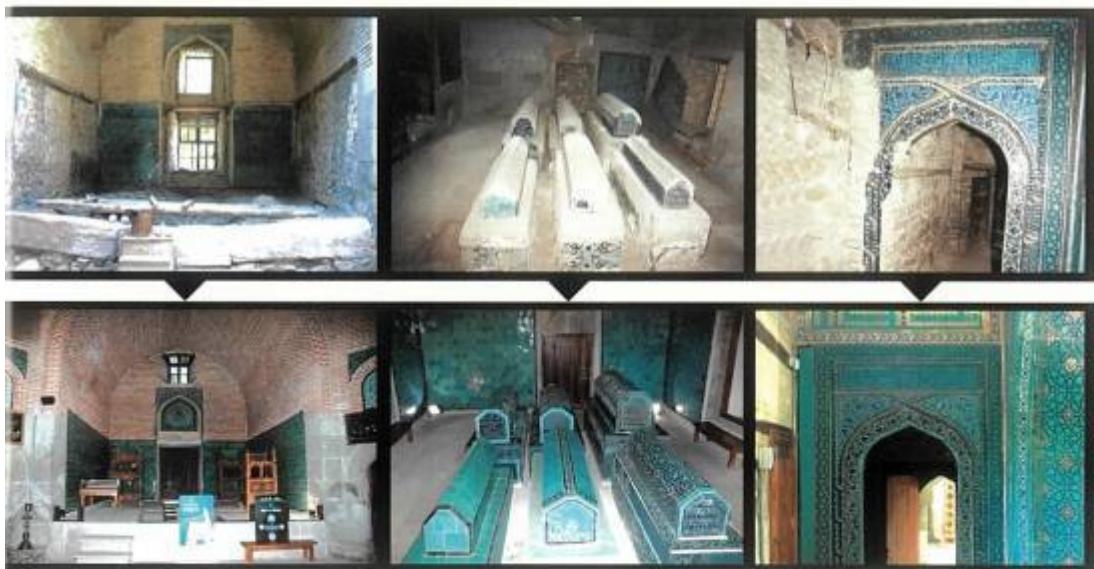
Sahip Ata Restorasyon Süreci

Şimdilerde muazzam görününen bu külliyenin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün onarım ve restorasyonundan önce ne hazır bir durumda olduğunu izleyen insanın gözlerinden yaşlar gelmemesi imkansızdı. Süreç uzun ve zahmetliydi. Külliyenin içinde toz toprak çile ve izdirap vardı. 1998 yılında yapılan ihale ile kısmen bir onarım yapıldı. Restorasyon projeleri çizildi ve kurul kararı alındı fakat 2001 yılında Bakanlar Kurulunun Kararnamesine dayalı olarak tasfiye edildi. Bu muazzam külliyenin yalnızlığı 2005 yılına kadar devam etti. 2005 yılında yeniden onarımı başlandı fakat Sahip Atanın Külliyesinin yıllardır süren acısı bir kez daha inanılmaz bir sancıya dönüştü. İhaleyi kazanan yüklenici firmanın cahil ustaları akıllara durgunluk verecek bir işe imza attılar. Külliyenin içerisinde bulunan hanigahın 730 yıldır ayakta duran nadide turkuaz çinilerini yerlerine yenilerini yapmak gereğiyle balyozlarla yere döktüler...

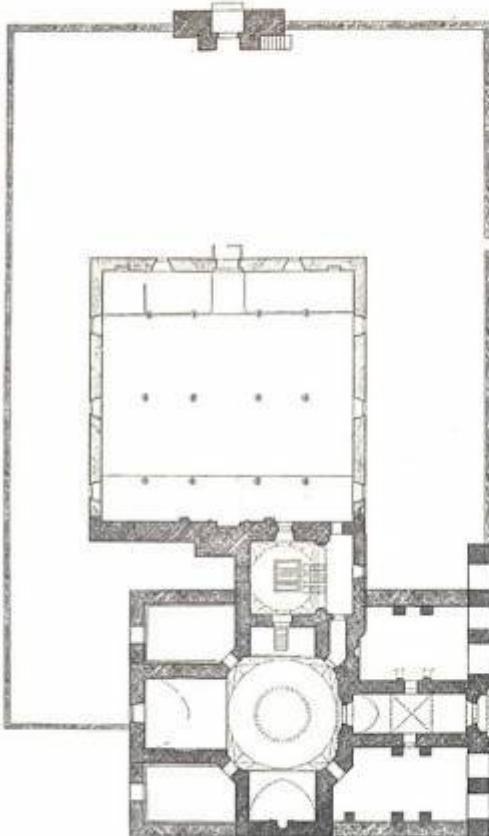
Sahip Ata Külliyesi Emin Ellerde

Sahip Atanın mirasını şaşılacak şekilde nasıl yerle yeksan ediyordu bu kişiler. Ancak yardım girmekte gecikmedi. Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü ekipleri sanki içlerine doğmuşçasına külliyeye geldiklerinde bu şaşılacak manzaraya karşılaştılar. Firmamın ihalesi hemen fesh edildi. Olay anında savcılığa intikal ettiirildi. Bu muhteşem eserin geleceği Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğüne tevdi edildikten sonra yeni bir süreç başlıyordu. Yüzlerce yıldır yalnızlığa ve cehalete teslim edilmiş fakat yinede direnen bu külliye ve onun içinde suskun yatan Sahip Ata Fahrettin Ali artık emin ellere emanetti. 2005 yılının içinde yapılan yeni bir ihale ile iş sağlam ustalara ve sanata aşık kişilere bırakıldı. Dökülen çiniler yeniden yerlerine adeta bir dantel işler gibi yerleştirildi. Kaybolanların yerine ise aslına uygun yeni çiniler kondu...

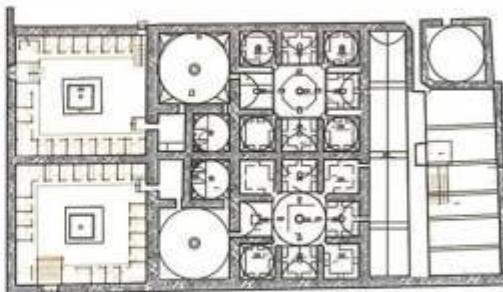

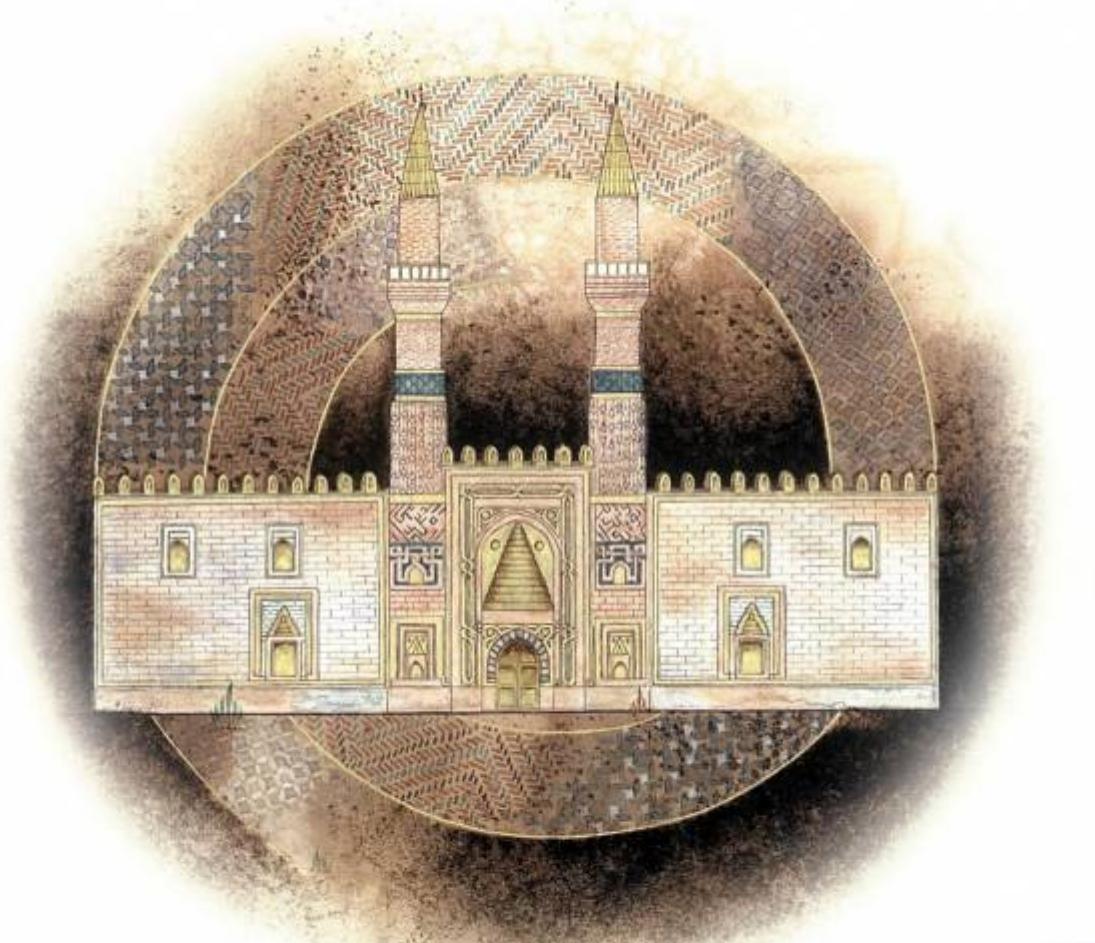
Sahip Ata Külliyesi

Sahip Ata Külliyesi

Selçuklu Veziri El-Hac Ebubekir Zade Hüseyin oğlu Sahip Ata Fahrettin Ali tarafından yaptırılan külliye; cami, türbe, hanıkâh, çifte hamam, çeşme ve dükkanlardan oluşmaktadır. Larende Caddesi üzerinde yer alan bu külliyenin inşasına ilk olarak 656H/1258M yılında caminin inşasıyla başlanmış olup 682H/1283M yılında türbenin eklentimesyle tamamlanmıştır. Külliye yerleşim planı olarak, kuzeyde cami, camının mihrap duvarına bitişik inşa edilmiş türbe, türbenin güney duvarına bitişindehanıkâh, hanıkâhin hemen yolaşırı karşısında çifte hamam yer almaktadır.

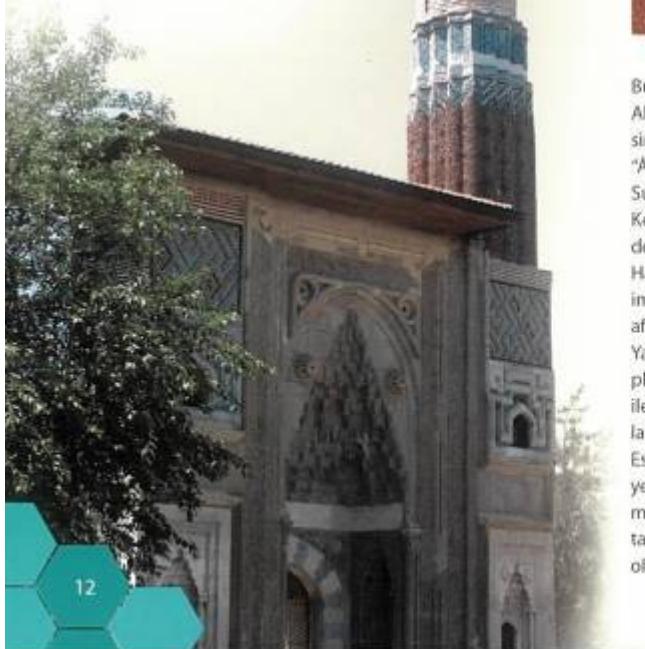

Mevlana / Deniz ULUSO

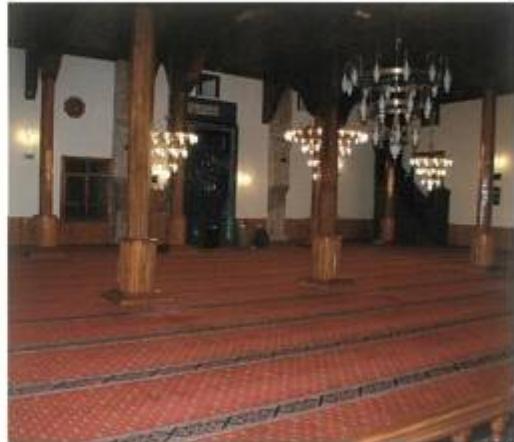
Sahip Ata Külliyesi

Sahip Ata Camii

Külliyenin kuzeyinde yer alan cami eski Konya surunun Larende Kapısı civarında olduğu için "Larende Cami" olarak da anılan yapı Sultan İl İzzettin Keykavus' un hüküm altında 656 H /1258 M. yılında Sahip Ata Fahrettin Ali tarafından yaptırılmıştır. Yapının mimarının ismi sağdaki sebilin mukarnasının köşe dolgusundaki, madalyonların içinde yazılmaktadır.

12

Bu madalyonların sağdakinde "Amele Kölük" diğerinde ise "Bin Abdullah" yazılıdır. Caminin taç kapısında yer alan inşa kitabından ise:

"Alemde Tanrı'nın gölgesi ümmetlerin sahibi Arap ve Acem Sultanlarının efendisi, dünya ve dinin izzeti fetih babası, Keyhüsrev oğlu Keykavus'un (Tanrı sultanatını daim eylesin) devletli günlerinde Tanrı'nın rahmetine muhtaç zayıf kulu El Hac Ebubekir Oğlu Hüseyin'in Oğlu Ali, bu mübarek mescidin imar ve inşasına 656 yılında emretti. Tanrı kendisini ve soyunu af ve mağfiye eyleye..." ifadesi yazılıdır.

Yapının kuzeyinde yer alan bu muhteşem taç kapı, oldukça plastik değerde ele alınmış olup taş, mermer, çini ve sırlı tuğla ile bir bütünlük içerisinde tamamen süslenmiştir. Bu bir anlamda mimar Kölük'ün ustalıktaki başarısını anlatmaktadır. Eski cami 1871 yılında geçirdiği bir yangından sonra yenilenerek bugünkü şeklini almıştır. Eski yapıdan günümüze, muhteşem çinilerle dizayn edilmiş mihrap, mihrap duvarı ve taç kapısı kalmıştır. Cami plan itibarıyle 12 ahşap ayaklı oluşturulan mihraba dört beş sahnelidir.

Sultan (Şifa) Hamamı

Hamam külliye içerisinde hanıkâhin yol aşırı karşısında yer almaktadır. Hamamın yapım tarihi ve mimarı bilinmemektedir. Caminin inşaatıyla birlikte başlandığı düşünülmektedir.

Erkekler ve kadınlar bölümü olmak üzere çifte hamam olarak inşa edilmiştir. Soğukluk, ılıklık, sıcaklık ve külhan bölümlerinden oluşan bu hamam Şifa Hamamı olarak da bilinmektedir.

Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

Sahip Ata Hanikâhi

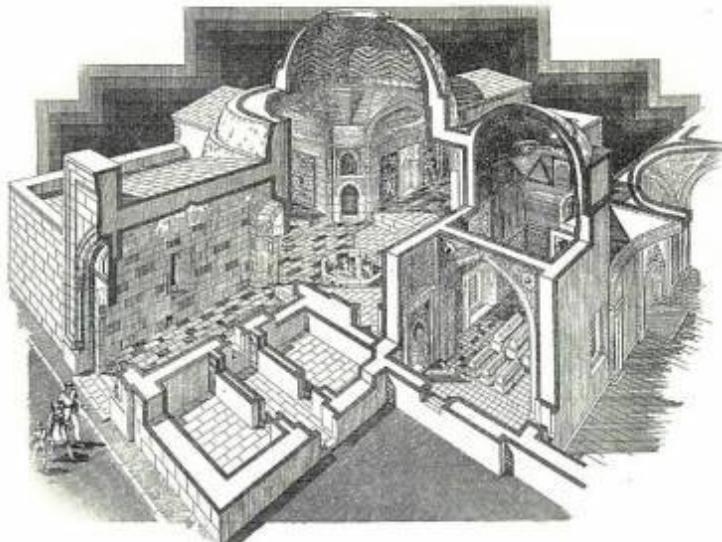
Hanikâh büyük merkezlerde yer alan ve genellikle büyük şeyhin, pîrin türbesi bulunan geniş programlı tarikat yapılarına denir, hanikâhlar birer dergâhtırlar.

Sahip Ata hanikâhi plan olarak XIII. yüzyılın bilinen Selçuklu tekke ve hanikâhları arasında en büyüğü ve en simetrik olanıdır. Mîmarî belli olmayan bu abîdevi eserin Merv ve Tirmiz bölgelerindeki XI ve XIII. yüzyıllara ait merkezi kubbeli ve aksiyal eyvanlı Orta Asya evleri ile yakın benzerliği ile oldukça dikkat çekicidir.

Yapım tarihini doğuda yer alan taç kapının, kapı açıklığı üzerindeki dilimli kemer içerisinde yer alan dokuz satırlık inşa kitabesinden anlaşılmaktadır. Kitabe şöyledir:

"Allah bana kâfidir. Bu mübarek tekke Allah'ın Salih kularına konak ve muttaki suffa eshabına oturak olmak üzere büyük sultan, âlemde Allah'ın gölgesi, din ve dünyanın yardımıcısı, fetih babası, müminlerin emrinin burhanı, büyük sultan, Kılıç Aslan Oğlu Keyhüsrevin zamanında, (Allah mülkünü daim, devletini kaim etsin), devleti günlerinde, latif tanrıının rahmetini özleyen zaif kulu Hacı Ebubekir oğlu Hüseyin oğlu Ali tarafından 678 senesi aylannda bina ve inşa edildi, Allah kabul eyleye" ifadesi yazıldır.

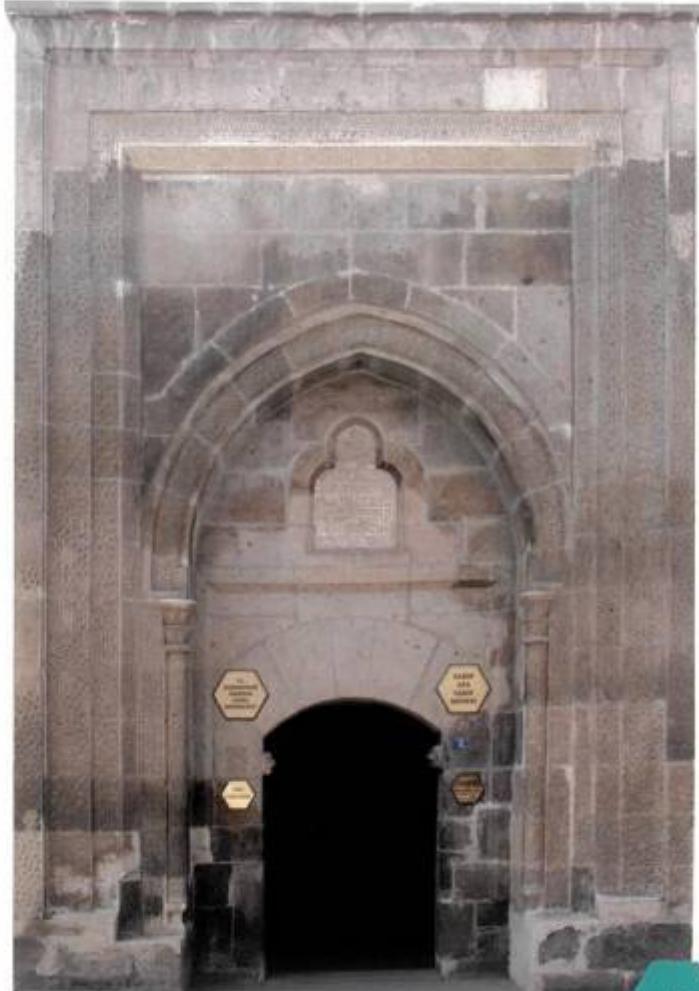
Kitabeden de anlaşıldığı gibi yapı 678H/1279M yılında, III. Gyasseddin Keyhüsrev'in hüküm yıllarında, Sahip Ata Fahrettin Ali tarafından yaptırıldığı anlaşılmaktadır.

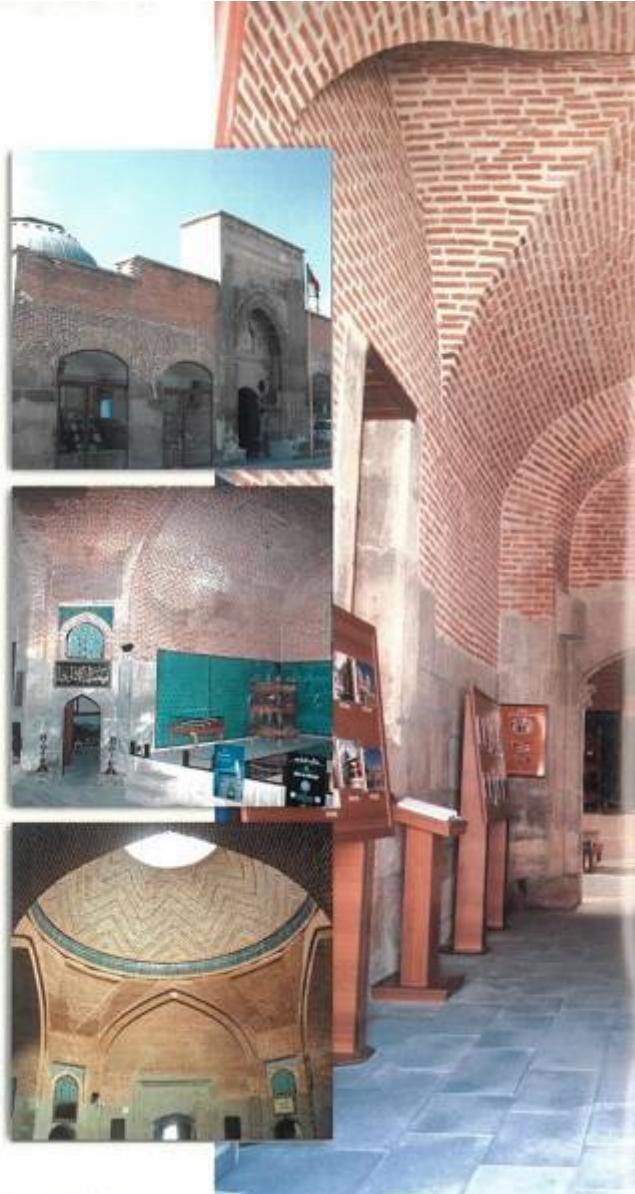
Yapı 1584 yılına kadar zaviye olarak kullanıldığı o dönemde de Abdurrahman İbrahim'de (bahriülüm" isimli tefsirin sahibi olup, Konyalı doğumlu bir velidir.) şeyhlik yaptığı bilinmektedir. Yapı belli bir dönemde mescit olarak kullanılmıştır. Hanıkâha doğudaki klasik Selçuklu taç kapısından girilmektedir. Taç kapı hafif öne ve yukarı taşın olup basık kemerli açılığı bulunur. Kesme taştan işlenmiş ve yanları sütuncelerle süslenmiş sıvri kemerli kapı nişi biri sıvri kemerle dönmekte olan dördü ise tamamen çevreleyen tezyinat şeridi ile çevrelenmiştir. Bu süsleme şeritleri geometrik ve bitkisel süslemelerle tezÿin edilmiştir.

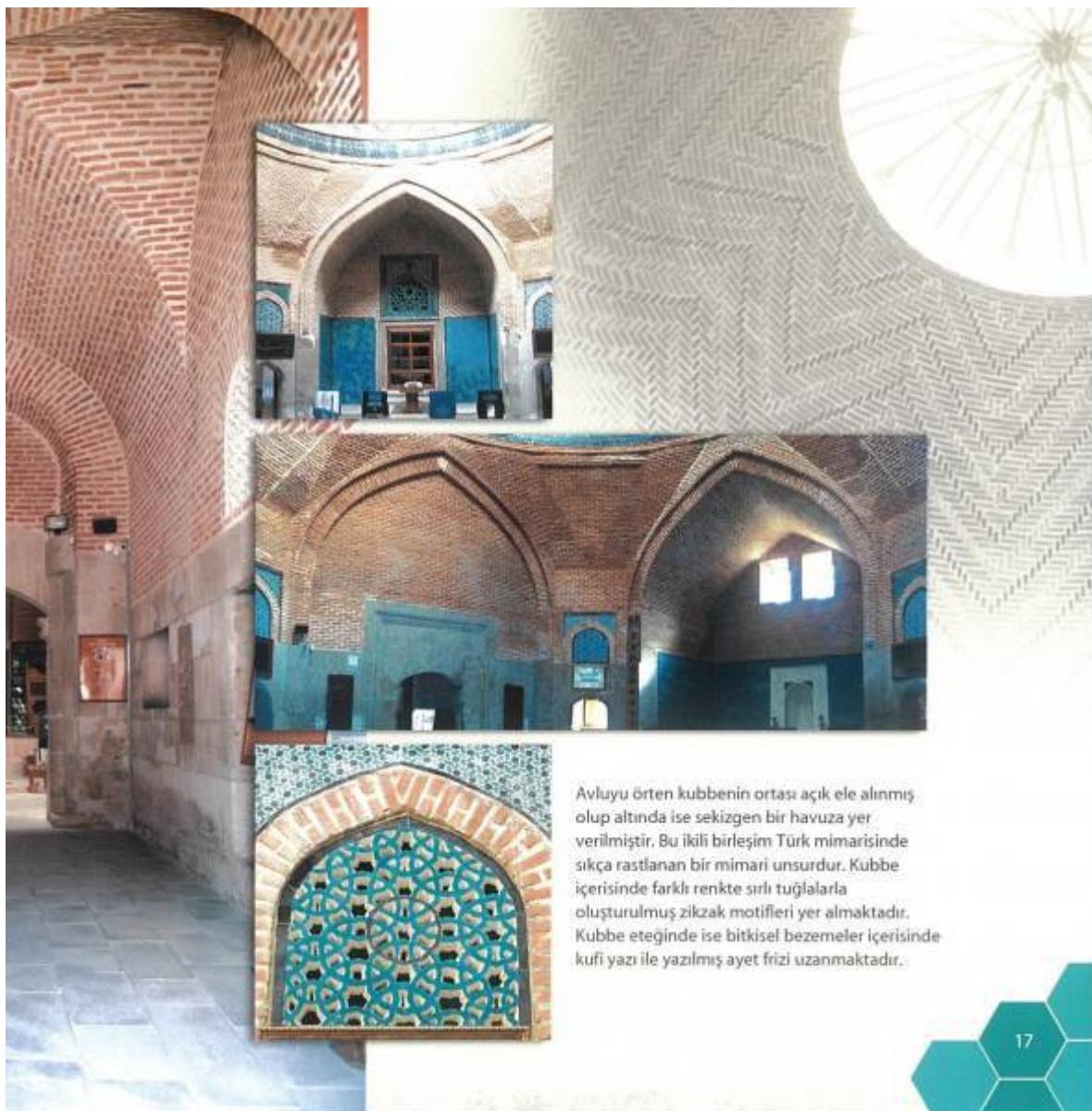
Taç kapının iki yanında dükkanlara yer verilmiştir. XX. yüzyılın başlarında çekilmiş fotoğraflarda taç kapının, mukarnas başlıklarları olan iki ahşap sütunun taşıdığı sundurma bulunmaktadır. Sonradan eklenen bu kısım günümüzde mevcut değildir.

Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

Yapı tamamen incelediğinde yapının oldukça simetrik planlandığı, Avrupa XV. yy görüsünden tatbik edildiği görülmektedir. Taç kapının basık kemerli açıklığından giriş holüne ulaşılır. Holün üzeri başlangıçta beşik tonoz şeklinde başlayıp ortada çapraz tonozla sonanan bir sistemle örtülmüştür. Taç kapının içten görüntüsü, holden kubbeli iç avluya geçit veren alanda da işlenmiştir. İç avlu 8mX8m ebatlarında olup üzeri kubbe ile kapatılmıştır. Giriş yönü hariç üç yönde farklı ebatlarda eyvanlara yer verilmiştir. Sivri kemerlerle avluya açılan eyvanların beden duvarları belli bir yüksekliğe kadar turkuaz renkte altigen çini pənolara yer verilmiştir. Güney eyvanda sonradan eklenmiş bir mihrap bulunmaktadır. Eyvanların araları pahlanarak avlulu kism sekizgene dönüştürülmüştür. Bu pahlanmış kisimlarda odalara geçiti sağlayan kapılar bulunmaktadır. Kapılar sıvri kemerli olup üzerlerinde alçı şebekü üzerine çini kakmalı kafesli pencereler yer almaktadır.

Ayluyu örten kubbenin ortası açık ele alınmış olup altında ise sekizgen bir havuza yer verilmiştir. Bu ikili birleşim Türk mimarisinde sıkça rastlanan bir mimari unsurdur. Kubbe içerisinde farklı renkte sıralı tuğlalarla oluşturulmuş zikzak motifleri yer almaktadır. Kubbe eteğinde ise bitkisel bezemeler içerisinde kufî yazı ile yazılmış ayet frizi uzanmaktadır.

Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

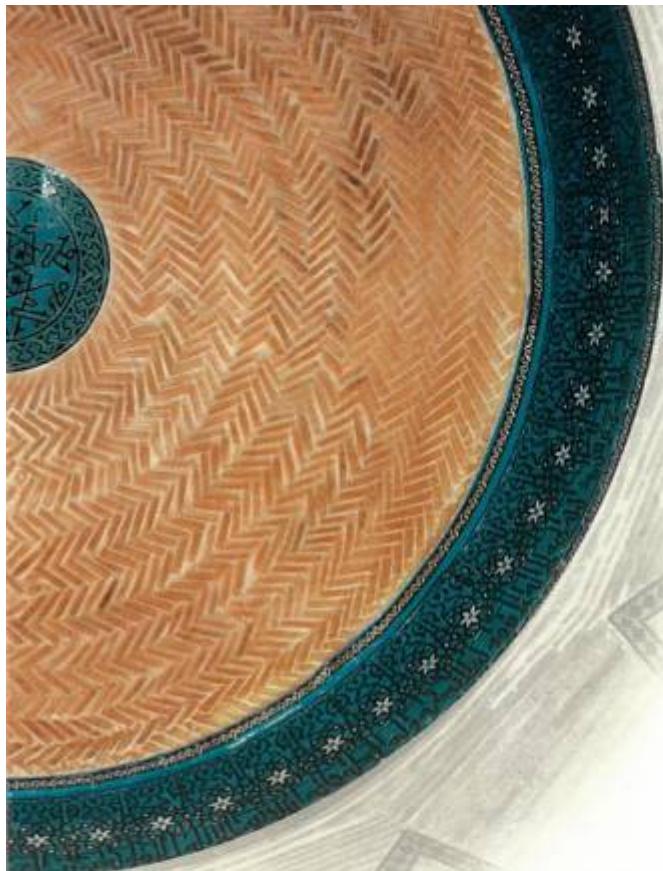
Sahip Ata Türbesi

Türbe külliye içerisinde cami ile hanikâh arasında yer almaktadır. Türbeye üç ayrı geçitten giriş sağlanır. Bunlar; hanikahın kuzeydoğusunda, caminin güneydoğusunda, türbenin batı duvarında yer alan kapıları girilmektedir.

Türbe ilk olarak Sahip Ata'nın iki oğlu Taceddin Hüseyin ve Nasreddin Hasan'ın Akşehir Kozajacık Karamanoğlu Mehmet Bey'le yaptığı savaş sonucu şehit düşmesi üzerine 1277-1278 yıllarında inşa edilerek buraya defnediliyorlar. Daha sonra Sahip Ata burayı aile kabristanına çevirmek isteyince eski türbenin temelleri üzerine 1283 yılında bugünkü türbe inşa edilmiştir. Bu yapım tarihini, kubbenin oturduğu kemerin iç yüzündeki ayet kuşağıının bitiminde yazmaktadır. Burada "Şu mübarek imaret 682H (1283) senesi muharrem'in iptidasında tecdit edildi" ifadesi yazılıdır.

Türbe dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Sandukaların olduğu kısmı sıvri kemerli bir atkıyla kare bir mekân oluşturulmuş üzeri ise kubbé ile kapatılmıştır. Kubbe geçiş Türk üçgenleri ile sağlanmıştır. Kubbede tuğlaların farklı dizimiyle oluşturulmuş balıksırtı motifleri yer almaktadır. Kubbe eteğinde ise altta ve üstte iki ince geometrik şerit arasında geniş bir bordür yer alır bordürün alt kısmında ayet frizi uzanırken üst kısmında merkezlerinde çiçek motiflerinin yer aldığı geometrik bir süslemeye sahiptir.

Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

Bu ayet frizinde Besmele ve Al-i İmran süresinden 18, 26 ve 27. ayetler tamamen 19 ve 28. ayetlerin de ilk durak yerlerine kadar yazılıdır. Türbenin beden duvarları hanikahtaki gibi altıgen çinilerle kaplanmıştır. Hanikâha bakan hacet penceresinin üzerinde yer alan sıvri kemerli pencererin kafesinde geometrik geçmelere yer verilmiş olup, en üsteki panoda Firdevs'inin şu misraları yazar. "Adil Allah'a tapmayı adet et; geçen günden de endișe et" ifadesi yazılıdır.

Kenarda kalan dar hol şeklindeki alan ise farklı tarzda bir tonozla örtülü iken günümüze ulaşmamış olup bu gün ahşap bir çatı ile kapatılmıştır. Bu hol şeklindeki dikdörtgen alanın beden duvarlarının üst kısımlarında panolar halinde sırlı tuğlalarla oluşturulmuş süslemeler yer almaktadır. Bu süslemeler içerisinde geometrik süslemelerin yanı sıra "Ali'ler diye adlandırılan yazı süslemelerine de yer verilmiştir.

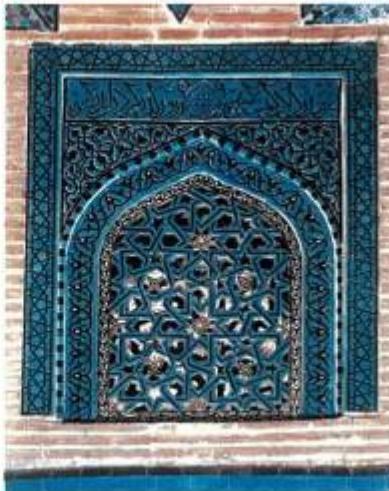
19

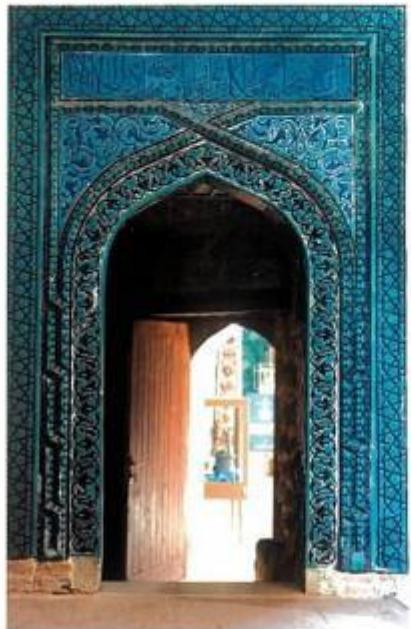
Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

Sahip Ata Türbesi

Türbe iki katlı olup alt kısmında cenazelik, üst kat ise ziyaretgâh olarak tasarılmıştır. Ziyaretgâhta yer alan üzerler iki sıra halinde olan lahitler sırası ile sahipleri söyledir. En başlıklı ve büyük olan Sahip Ata Fahrettin Ali onun yanındaki oğlu Taceddin Hüseyin Bey, onun yanında ki ise Sahip Ata'nın küçük oğlu Nasreddin Hasan Bey'e, aittir. Sahip Atanın ayakucunda kızı Melike Hatun, Onun yanında ki Sahip Ata'nın torunu Nasreddin Hasan Bey'in oğlu Şemseddin Mehmed Bey ve son lahit ise tam belli olmayıp Sahip Atanın torunlarından biri olduğu düşünülmektedir. Sahip Atanın Başucundaki kitabede Peygamber efendimizin: "Âdemoğlu ölünce ameli kesilir. Yalnız devam eden sadakası faydalanan ilmi kendisine dua eden çocuğu varsa hayırlı amel devam eder." Ayakucunda ise "Merhum ve mağfur Hüseyin'in oğlu Sahib-i Muazzam Fahrettin Ali 684 yılı (1285) şevvalin sonlarında fena darından beka mülküne götü Allah kabrini nurla doldursun" ifadesi yazıldır. Lacivert çini üzerine kabartma olarak sandukanın baş tarafının alt sırasından başlayarak Bakara Suresinden Ayetel kürsi 256. ayetin sonuna kadar ve bittiği yerden başlayarak Bakara Suresi son iki ayeti (Ameneresulu) yazmaktadır. Oğullanna ait diğer iki sandukada ise aynı şekilde ele alınmış yazı şeritleri içerisinde besmele ve Ayetel kürsi ile başlar 256. ayetin sonuna kadar devam eder. Bundan sonra, Sure-i Al-i İmrân'dan 18. ayet ile 19. ayetin ilk durak yerinde biter ve Nisa suresi 100. ayetin durak yerinden sonuna kadar devam etmektedir.

Sahip Ata'nın ayakucundaki Melike Hatun'a ait olan sandukanın baş kısmında yazı yer almaz. Ayakucunda ise "bu kabir 691 senesi Şabanının ortasında ölen Hüseyin oğlu büyük Sahip All'nın kızı Seyide ve Masume Melike Hatundur. Allah ikisinin kabirlerini de pür nur eylesin" ifadesi yazıldır. Sandukaların alt kısmından başlayarak üzerlerinde ayet yazılarına yer verilmiştir. Burada diğerlerine benzer yazı kuşakları bulunmakta olup birçoğu günümüzde bulunmamaktadır. Diğer iki sanduka da yazı olmayıp, sandukalar süslemesizdir.

Sahip Ata Külliyesi (Müze Bölümleri)

Sahip Ata ile Oğullarının Hayat ve Eserleri adlı eserde Ortada yer alan lahitte ilgili olarak şöyle bir ifade geçmektedir, "1313 Mâlî senesinde beşinci merkatta şu kitabının bulunduğu Ahmet Tevhit beyefendi ustamız bize bildirmektedir. 'Hüseyin oğlu Ali oğlu Mağfur, Salt, Şehit, maktul Şemsettin Muhammet 686 senesi cemaziyülevveli yahut ahirin iptidasında ölmüştür.' ifadesi yazılıdır.

Kubbenin oturduğu sıvri kemer adeta bir dantel gibi işlenmiştir. Kemerin sandukalar tarafına bakan iç yüzünü tamamen bir ayet kuşağı çevrelemektedir. Burada şehitlik mertebesinin yüceliğinden bahseden Al-i İmrân suresinden 169. ve 170. ayetler, Nisa suresinden 100. ayet yazılıdır. Ayrıca kemerde yine şehitlikten bahseden iki de hadis yer alır. Kemerde plastik tarzda ele alınmış kaytan silmeler, kabaralar, bitkisel ve geometrik süslemeler yer almaktadır.

Hanıkâhdan türbeye açılan sıvri kemerli kapının türbe tarafındaki yüzeyi oldukça güzel bezemelere sahiptir. Sıvri kemerin iç yüzü geometrik motiflerle bezenmişken sıvri kemerin yan yüzeyleri, rumilerle ve palmet motifleri ile süslenmiştir. Yine bu kısımda plastik değerde iki silme yer almaktır olup bu silmeler kırılmalar ve birbirine geçmeler yaparak devam eder, üstte birleşerek bir pano halinde üstteki yazı kuşağıını çevrelemektedir. Burada yer alan yazda ise Rahman suresi 26. ve 27. ayetler işlenmiştir.

► Sahip Ata Fahrettin Ali Sandukası

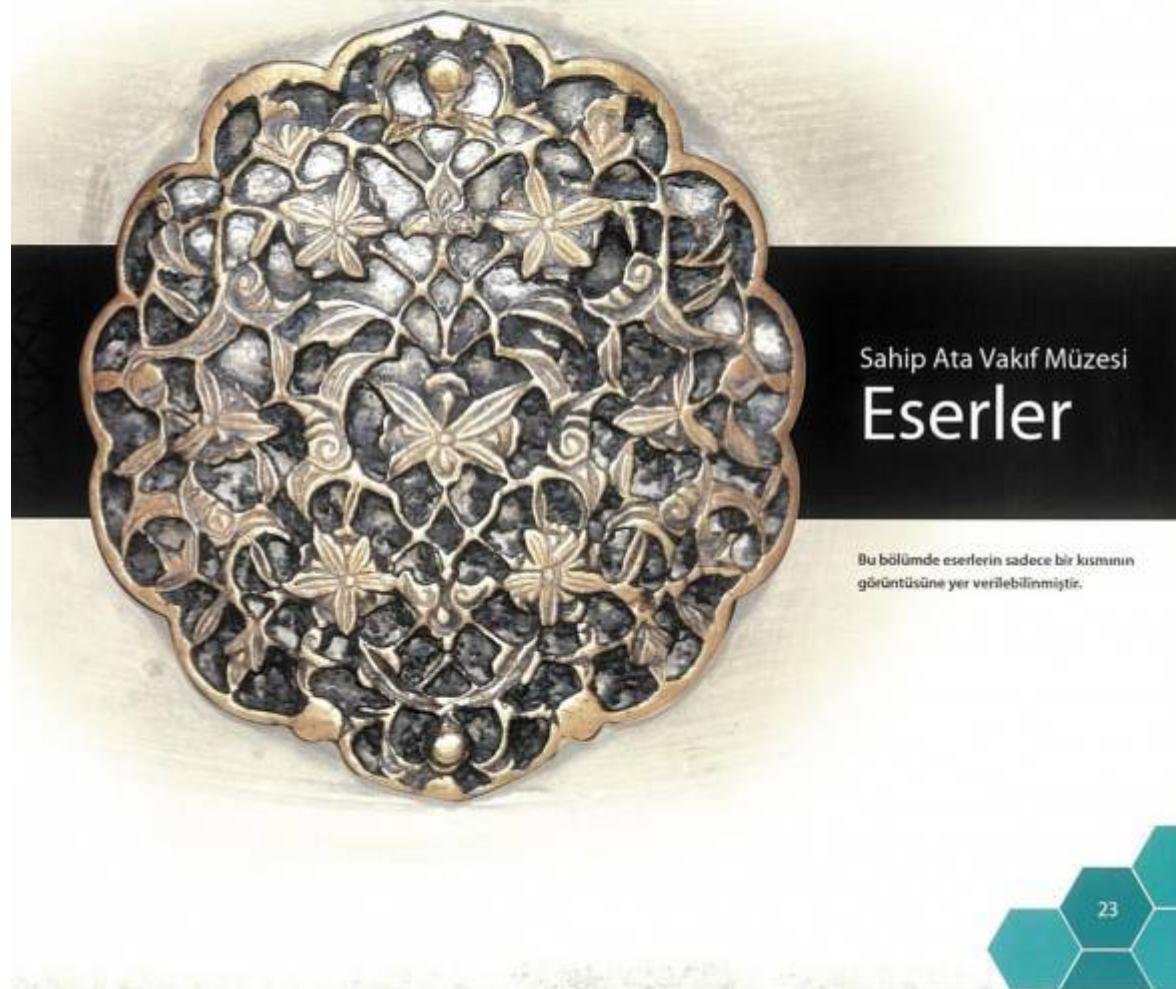
Sahip Ata Vakıf Müzesi

Sahip Ata Vakıf Müzesi

Sahip Ata Hanıkahı, 2006 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce restore edilerek Sahip Ata Vakıf Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

Sahip Ata Vakıf Müzesinde Selçuklu dönemine has firuze, patlican moru, kobalt mavisi çinilerle kaplı, kendisi anıt müze konumunda olan müzede; Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bağlı cami ve mescitlerden getirilen tarihi eser niteliği kazanmış teberrukat eşyalarından örnekler sergilenmektedir.

Sahip Ata Vakıf Müzesi
Eserler

Bu bölümde eserlerin sadece bir kısmının
görüntüsüne yer verilebilmiştir.

Madeni Eserler

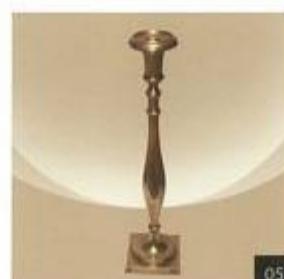
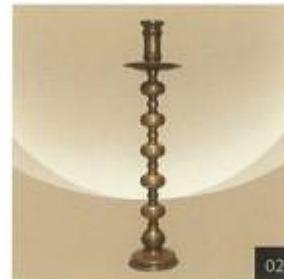
Müzede farklı şekil ve ebatlarda şamdanlar yer almaktadır. Osmanlı dönemine ait bu örnekler XVIII ve XIX yüzyıl ait olup pırıncı ve bakırдан yapılmış örnekler sergilenmektedir. Değişik vakıf camilerinden getirilen bu örnekler dövmeye tekniğinde yapılmıştır. Farklı forumlarda tasarılanan bu eserlerin içerisinde ejder figürü kulplara sahip şamdanlar, bitkisel süslemeleri üzerinde barındıran şamdanlar yer almaktadır. Madeni eserler içerisinde şamdanlardan başka; şifa tasları, kandiller, buhurdanlık, gaz lambaları, kılıç ve maden eritme potları da bulunmaktadır.

► Şamdan

Sultan Selim Cami / Osmanlı

- 01** Şamdan / Konya Piri Mehmet Paşa Cami - Osmanlı - 19. yy.
02 Şamdan / Konya Tolluoğlu Cami - Osmanlı - 19. yy.
03 Şamdan / Karaman Aktekke Cami - Osmanlı - 19. yy.
04 Şamdan / Konya Namık Paşa Cami - Osmanlı - 1870
05 Şamdan / Konya Şems-i Tebrizi Cami - Osmanlı - 1892
06 Şamdan / Konya Pir Esat Cami - Osmanlı - 19. yy.
07 Şamdan / Karaman Aktekke Cami - Osmanlı - 19. yy.

Sahip Ata Vakif Müzesi

Şamdan
Konya Alaeddin Camii
Osmanlı / 18-19 yy.

► Şamdan
Konya Alaeddin Camii
Osmanlı / 18-19 yy.

01

02

03

04

05

06

07

- 01** Kandil / Konya Baba Sultan Cami / Osmanlı / 19. yy.
02 Kandil / Konya Alaeddin Cami / Osmanlı / 19. yy.
03 Şifa Taşı / Karaman Aktekke Cami / Osmanlı / 18 -19. yy.
04 Alem / Konya -Akşehir / Seyyid Mahmud Hayrani Türbesi / Osmanlı / 1789
05 Gaz Lambası / Konya-Altnekkin / Ali Paşa Cami / Osmanlı / 19-20 yy.
06 Buhurdanlık / Konya Sırçalı Mescidi / Osmanlı / 19. yy.
07 Gaz Lambası / Konya Alaeddin Cami / Osmanlı / 19. yy.

27

Ahşap Eserler

Hiç şüphesiz müzede en güzel örneklerin yer aldığı grupta ahşap eserlerdir. Selçuklu Beylikler ve Osmanlı dönemine ait bu örnekler farklı tekniklerde yapılmış olup üzerlerinde bitkisel, geometrik ve yazı ile oluşturulmuş süslemeler yer almaktadır. kündekari, oyma ve şebekeli oyma tekniğinde yapılmış eserlerin üzerinde yer alan süslemeler içerisinde; bitkisel süslemeler olarak palmet ve rumi'nin farklı şekilleri işlenirken, geometrik süslemelerde ise; yıldız, beşgen, altıgen ve çokgenlerden oluşan geçme kompozisyonları yer almaktadır. Ahşap eserler içerisinde; kapı ve pencere kanatları, kapı panoları, vaaz kürsüleri, sandık, tavan

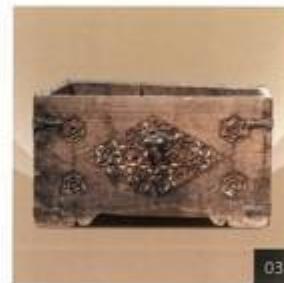
Vaaz kürsüsü

Konya Beyşehir

Eşrefoğlu Cami

Eşrefoğlu Beyliği / 14. yy.

- 01** Rahle / Konya / Şems-i Tebrizi Cami / 20.yy.
Pakistan Eski Devlet Başkanı Ziya ül-Hakk tarafından hediye edilmiştir.
- 02** Pencere Kanadı / Konya-Akşehir / Kızılca Mescidi / Selçuklu / 13. yy.
- 03** Sandık / Karaman / Pir Ahmet Cami / Osmanlı
- 04** Kapı kanatları / Konya Sahip Ata Cami / Selçuklu / 13. yy.
- 05** Kapı Panosu / Konya Beyşehir Eşrefoğlu Cami / Eşrefoğlu Beyliği / 14. yy.
- 06** Kapı kanatları / Karaman / Ermenek Ulu Cami / Karamanoğulları / 1303
- 07** Sakal-i Şerif Kutusu / Konya Piri Mehmet Paşa Cami / Osmanlı

Hali ve Kilimler

Müzemizde; Konya Alaeddin Caminden getirilen hali ve kilim örnekleri bulunmaktadır. Bu halim kilim örnekleri Konya ve çevresine ait dokumalar olup XVII yy XVIII yy ve XIX yy. dönemlerine ait olup bu eserler dönemin genel özelliklerini yansıtmaktadır. Bu eserler Türk kültürünü ve yöresel özellikleri taşıyan desenlerle işlenmiştir ve dokunmuştur. Bölgeye göre tasarılmış şekillerin işlendiği bu eserlerde; eli belinde, koçboynuzu, kurtağızı, suyolu, tarak, testere dişi, el, ok başı, bukağı; sandık gibi motiflerinin yanı sıra akrep ve kuş figürlerine de yer verilmiştir.

Kilim

Konya Alaeddin Camii
(Karapınar Yöresine aittir)
Osmanlı / 17-18. yy.

Hali-Seccade / Konya Alaaddin Cami / Ladik Yoresi
Osmanli / 18. yy.

Kilim-Seccade / Konya Alaaddin Cami / Ladik Yoresi
Osmanli / 19. yy.

Hali-Seccade / Konya Alaaddin Cami / Kirsehir Yoresi
Osmanli / 19.yy.

Kilim / Konya Alaaddin Cami / Konya Yoresi
Osmanli / 18-19.yy.

Sahip Ata Vakif Müzesi

Kilim / Konya Alaaddin Cami / Konya Yöresi
Osmanlı / 17-18. yy.

Kilim / Konya Alaaddin Cami / Karapınar Yöresi
Osmanlı / 18-19. yy.

Kilim / Konya Alaaddin Cami / Konya Yöresi
Osmanlı / 17-18. yy.

Kilim / Konya Alaaddin Cami / Konya Yöresi
Osmanlı / 18. yy.

Yazma Eserler

El yazması eserler içerisinde; Kur'an-ı Kerimler, Fatiha tefsiri, Delalul-hayrat ve değişik dini eserlere ait yazmalar bulunmaktadır. Bu eserler; Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemlerine ait örnekler olup farklı Hattat ve Müzehhibin elinden çıkmışlardır. Oldukça güzel örneklerin yer aldığı bu eserler nesih ve sülüs hatları yazılmış olup tezhipler dönemin özelliklerini yansıtma beraber XVIII. yy. ait eserler batı etkili tezhip süslümlerini de içinde barındırmaktadır. Eserlerin ciltleri genel deri olup üzerlerinde geometrik, bitkisel ve altın kakmalı süslümler yer alır. Ayrıca Delalul- Hayrat içerisinde Kâbe ve Mescidi Nebvi'nin minyatürleri yer almaktadır.

► Delalü'l Hayrat / Konya Şerafettin Camii
Osmanlı / 1730 / Hattat: Seyyid Muhammed El-Konevi

"Et-tarikatü-l Muhammediyye Ve's-sireti'l Ahmediyye" isimli yazma eser
Hattat: Mustafa Turi
Karaman Kazım Karabekir - Ulu Cami / Osmanlı / 1689

Kuran Cüzü / Konya Sultan Selim Camii
Beylikler Devri

Kuran Cüzleri / Hattat: Osman Bin Zühdi Es-Simavi
Konya Kapı Cami / Osmanlı / 1865

Kuran-i Kerim / Hattat: Emrullah Bin Mustafa Er-Raci
Konya Veznedar Hüseyin Ağa Cami / Osmanlı / 1650

Kuran-i Kerim / Konya Sultan Selim Camii / Selçuklu

Şeyh Muhammed Şükrü, Sadreddin Konevi'ye ait olduğunu düşündüğü
bu Kuran-i Kerimi, talebesi Mustafa Rüşdü El-Halveti El Konevi'ye eksiklerini tamamlamak üzere görev vermiştir.
1806 yılında Hattat baş kısımında 3, son kısımında 7 sayfa ve Yasin Süresinde eksik olan kısımları tamamlanmıştır.

Kurani Kerim / Hattat: Osman Bin İsmail
Konya Beşarə Bey Cami / Osmanlı / 1829.

Kurani Kerim / Konya Şerafeddin Cami / Osmanlı / 1818.

Kurani Kerim / Konya Sultan Selim Cami
Osmanlı / 1873.

Kurani Kerim / Hattat: Ahmet Uşkudarı
Konya Hacı Fettah Cami / Osmanlı / 1815.

Arşiv vesikaları

Müzede bir diğer grup ise arşiv vesikalardır. Arşiv vesikaları içerisinde ise Sultan III. Selim ve Sultan Abdülaziz'in tuğralarının yer aldığı Beratlar, Vakfiye ve fermanlar bulunmaktadır. Konya'nın tarihine ışık tutan bu vesikalar Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nce müzemize kazandırılarak ziyarete sunulmuştur.

Vakfiye / Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Deposu
El-Seyyid El-Şeyh Mehmed Efendi'nin vakfyesi
Osmanlı / 1909

Ferman / Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Deposu
Şerçali Medrese Vakfından ismi zikredilen kışlerin bazı köylerin
mahsulunun kabzeleşmesi ile ilgidiir. / II.Mahmud / 1817

Berat / Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Deposu
Ambar Reis Camii Şerifi Vakfına Mutemek Tayini ile ilgidiir.
Sultan Abdülaziz tarafından verilmiştir. / 1861

Berat / Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Deposu
İplikçi Camii Vakfının Tevliyeti ile ilgidiir,
Sultan Abdülaziz tarafından verilmiştir. / Osmanlı / 1861

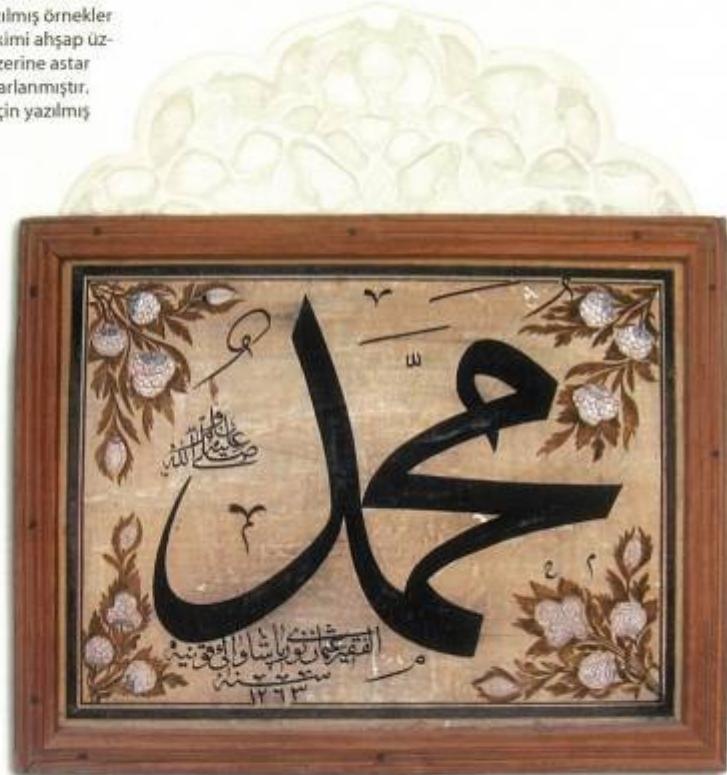
Berat / Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Deposu
Alaaddin Camiiye Devihan tayı ile ilgidiir.
III.Selim Dönemi / Osmanlı

Hat Eserler

Müzede bir diğer grup ise hat levha eserlerdir. Osmanlı son dönem hat örneklerinin yer aldığı hat eserler ayet, hadis, Hz Mevlana ve Hz Peygamberin isimleri ile yazılmış örnekler yer almaktadır. Hat örneklerin kimi ahşap üzerine boyama ve kakma; bez üzerine astar veya iplikle işleme şeklinde tasarlanmıştır. Ayrıca Hz Mevlana'nın annesi için yazılmış methiye de yer almaktadır.

Hat / "Muhammed" lafzi
Koçya / Alaaddin Cami Türbesi
Hattat: Konya Valisi Osman Nuri Paşa
Osmanlı / 1847

▼
Hat Levha

"Bir bikesidir dergahının lütfuna muhtac,
Kıl merhamet biçarenin ahvaline Ya Rab"
Konya / Karaaliler - Büyük Kovanajzi Cami / Osmanlı

▼
Hat Levha / "Ya Hazreti Mevlana" lafzi
Hattat: Seyyid Ahmet Rifat
İstanbul Zeytinburnu Merkez Efendi Camii
Osmanlı / 1891

▼
Hat Levha / Hz. Mevlana'nın Annesine yazılmış Methiye
Hattat: Şükrü Girdi / Karaman Ateklik Camii / Osmanlı

Taş, Çini ve Alçı Eserler

Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemlerine ait taş, çini ve alçı eserler yer almaktadır. Vakıf eserlerinin restorasyonu sırasında zeminden çıkan veya restorasyonda takılamayan parçalar müzede konservasyonları yapılarak sergilemektedir. Çini eserler içerisinde değişik geometrik ve bitkisel süslemelerin yanı sıra koşan geyik ve raks eden kadın figürleri de yer almaktadır. Alçı eserlerde aynı şekilde bitkisel ve geometrik süslemelerin yanı sıra çift başlı kartal figürü de yer almaktadır. Taş eserler içerisinde ise; mimari parçalar (sütun, mukarnas parçası) mezarbaşı kitabesi ve serpuş ve kitabe parçası bulunmaktadır.

Sarı Çini

Konya Vezneciler Hüseyin Ağa Camii / Osmanlı

Top Çini / Konya Şems-i Tebrizi Cami / Osmanlı

Sırı Çini / Konya Alaaddin Cami Türbesi / Selçuklu / 13.yy.

Sırı Çini / Konya Alaaddin Cami Türbesi / Selçuklu / 13.yy.

Sırı Çini / Karaman / Gaferiyat Ulu Cami (Büyük Cami)
Karamanoğulları Beyliği / 14.yy.

Sahip Ata Vakif Müzesi

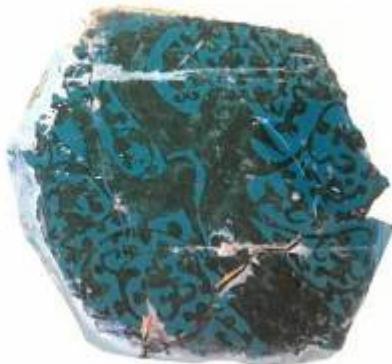

Çini Luster Tekniği
Karaman Gaferyat Ulu Cami (Buyuk Cami)
Karamanoğulları 14. yy.

Kase / Sahip Ata Külliyesi Restorasyonu / Osmanlı

Sırı Çini / Karaman Gâfiriyat Ulu Cami (Büyük Cami)
Karamanoğulları 14. yy.

Alçı Bordür / Yağlıçınar Cami / Osmanlı / 16. yy.

Taş Kitabe / Zazadin Han / Selçuklu / 13. yy.

Sahip Ata Vakif Müzesi

Diğer Eserler

Bu eserlerin dışında müzede; oldukça güzel yer ve duvar saatleri örneklerinin yanı sıra Sakalı Şerif, Kâbe örtüsü, Tekke Sancağı, Kapılık (Sera Perde) ve keçe seccade yer almaktadır.

▼
SAKAL-ı ŞERİF

Duvar Saati
Karaman / Kadirhan Cami
Osmanlı / 19-20. yy.

Kapılık / Konya / Şems-i Tebrizi Cami /
Osmanlı / 19.yy.

Salon Saati / Konya / Çukur Cami
Osmanlı / 19-20. yy.

Kabe Örtüsü / Konya / Tahta Tepe Cami

11. ve 12. Süvari Alayı Sancacı
Konya / Şems-i Tebrizi Cami
Osmanlı

Sancak Gönderi
Konya / Şems-i Tebrizi Cami
Osmanlı

1	Sahip Ata Vakıf Müzesi	6	Karatay Medresesi
2	Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü	7	Ince Minareli Medrese
3	Mevlana Türbesi ve Selimiye Camii	8	Sırçalı Medrese
4	Şerafettin Camii	9	Aziziye Camii
5	İplikçi Camii	10	Alaaddin Keykubat Camii Alaaddin Tepesi

